

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 6167/22

לפני: כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ג' כנפי-שטייניץ
כבוד השופט ח' כבוב

העותרת: שומרי הבית

נ ג ד

המשיבים: 1. השרה להגנת הסביבה
2. מנכ"לית המשרד להגנת הסביבה
3. המשרד להגנת הסביבה

עתירה למתן צו על-תנאי

בשם העותרת: עו"ד מתן גרפינקל

בשם המשיבים: עו"ד רן רוזנברג; עו"ד יונתן סיטון

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. עניינה של העתירה, בדרישת העותרת כי המשיבים יפעלו לקידום הסדר שיביא להגדלה של משאבי הקרן למניעת זיהום הים (להלן: הקרן), וזאת בדרך של עדכון הגורמים החבים בתשלום אגרה, על-פי התקנות למניעת זיהום מי הים בשמן (אגרה להגנת איכות הסביבה הימית), התשמ"ג-1983, כמו גם עדכון שיעור האגרות המוטלות מכוח תקנות אלה.

2. ביום 27.6.2023 הוגשה תגובה מקדמית מטעם המשיבים, ממנה עולה כי אין מחלוקת עקרונית, וכי "גם לעמדתם [של המשיבים] הקרן נזקקת למקורות הכנסה קבועים נוספים מעבר למקורותיה הקיימים", אלא שהדרך שבו בחרה השרה להגנת הסביבה לטפל בסוגיה הנ"ל, היא באמצעות קידום הצעת חוק התוכנית הלאומית למוכנות ולתגובה לאירועי זיהום ים וסביבה חופית בשמן (להלן: הצעת חוק התלמ"ת), שבגדרו "ניתן יהיה לקבוע אגרה ייעודית שתוטל על אסדות הגז אשר תותאם למידת סכנת הזיהום הספציפי הנשקפת מפעילות האסדות, למיקומן הגיאוגרפי, ותוצע שיטת חישוב המתאימה למאפייניו

האמפיריים של הגז". משבכרה השרה להגנת הסביבה לאמץ מתווה זה לטובת טיפול בהגדלת היקף משאבי הקרן, טענה המדינה "כי העתירה במתכונתה המקורית הפכה לבלתי אקטואלית", וביקשה כי נורה על מחיקת העתירה מטעם זה.

3. בשים לב לטענות המשיבים האמורה, וכן לטענות הסף שהעלו המשיבים בתגובתם, הוריתי ביום 29.6.2023 לעותרת להודיע אם היא עומדת על עתירתה.

4. ביום 9.7.2023 הודיעה העותרת כי היא "מברכת כמובן" על החלטת השרה להגנת הסביבה, ועל ההתקדמות שנעשתה בנדון. יחד עם זאת, מבקשת מאיתנו העותרת "להותיר את העתירה על כנה ולקבוע כי המשיבים יגישו מעת לעת הודעת עדכון ביחס לקידום הליכי החקיקה של הצעת חוק התלמ"ת".

5. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי אין הצדקה להעתר לבקשת העותרת, ולהותיר את העתירה תלויה ועומדת, כ'עתירת בייביסיטר' (ראו חוות דעתו של השופט א' ריבלין בבג"ץ 1527/06 התנועה להגינות שלטונית נ' משרד התחבורה (9.6.2009)). ההתפתחות בטיפול המשיבים בסוגיה שהציפה העתירה – סוגיה שדומה כי אין עוררין על חשיבותה – מקרינה על הרלבנטיות של הסעדים המבוקשים בעתירה, כך שאין הצדקה להותירה תלויה ועומדת במתכונתה הנוכחית. מעבר לכך, בשים לב להחלטת השרה לקדם פתרון לסוגיה בהליכי חקיקה, דומני כי המחוקק אינו זקוק לליווי צמוד של בית המשפט במשעולי החקיקה, בפרט במקום שלא הוצגו טעמים ברורים לכך, ולא הונחה תשתית לחשש מפני סחבת או 'גרירת רגלים', בהליכי חקיקה שטרם באו לעולם.

העתירה נמחקת אפוא בזאת; אין צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ב בתמוז התשפ"ג (11.7.2023).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט